

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro rozvoj

2011/2051(INI)

13. 4. 2011

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

k budoucnosti SZP po roce 2020: řešení problémů v oblasti potravin
a přírodních zdrojů a územní problematiky
2011/2051(INI)

Navrhovatel: Kriton Arsenis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. vzhledem k tomu, že 40 % celosvětových emisí skleníkových plynů pochází ze zemědělského odvětví; vzhledem k tomu, že zemědělství je hlavním zdrojem metanu a oxidu dusného, přičemž tyto skleníkové plyny mají mnohem vyšší potenciál oteplování než oxid uhličitý; vzhledem k tomu, že změna klimatu postihuje především chudé osoby v rozvojových zemích a omezuje zemědělské příležitosti;

B. vzhledem k tomu, že obyvatelé venkovských oblastí v rozvojových zemích představují 70–80 % podvyživených osob; vzhledem k tomu, že vymýcení extrémní chudoby a hladu obecně se odvíjí od zlepšení životních podmínek zemědělců a pracovníků v zemědělství v rozvojových zemích;

C. vzhledem k tomu, že zpráva zvláštního zpravodaje OSN pro právo na potraviny s názvem „Agroekologie a právo na potraviny“ dokládá, že agroekologie může v průběhu deseti let zdvojnásobit produkci potravin v celých regionech a zároveň zmírnit změny klimatu a chudobu ve venkovských oblastech; uznává, že dlouhodobá produktivita, zajišťování potravin a především odolnost zemědělských systémů vůči klimatickým poruchám závisí na řádné péči o přírodní zdroje, zejména o půdu, o využívání vody a o biologickou rozmanitost;

1. bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo reformou SZP, která snížila své negativní dopady na rozvojové země; vyzývá Komisi, aby zahájila důkladné hodnocení SZP a jejího dopadu na rozvojové země; vyzývá k tomu, aby nová SZP v souladu s cílem soudržnosti politik ve prospěch rozvoje, který stanoví článek 208 Lisabonské smlouvy, obsahovala zásadu „nepůsobit škodu“ rozvojovým zemím jakožto hlavní cíl a zavedla vhodný mechanismus, jímž se zajistí její dodržování; konstatuje, že čl. 3 odst. 5 Smlouvy o EU stanoví, že EU přispívá k volnému a spravedlivému obchodování a k vymýcení chudoby, a vyzývá k souladu mezi SZP a obchodními a rozvojovými politikami EU;

2. vyzývá EU, aby zajistila soulad mezi SZP a svými obchodními a rozvojovými politikami; zdůrazňuje především, že je nutné do obchodních dohod začleňovat ochranné doložky a právo rozvojových zemí na ochranu svých zemědělských trhů;

3. připomíná EU a členům třetích stran OECD jejich závazek – v rámci kola jednání z Dohá – odstranit všechny podpory vývozu, oddělit přímé platby od produkce, a tak vytvořit rovné podmínky pro zemědělské produkty pocházející z EU a z rozvojových zemí a oživit trh a růst; žádá Komisi, aby tyto změny zavedla, financovala přiměřené přechodné režimy, a tak předešla negativním dopadům na evropské venkovské oblasti, a podporovala ekologické a udržitelné zemědělské postupy, které vychází z používání nízké míry vnějších chemických přísad (low external inputs) a zohledňují místní přírodní podmínky; vyzývá EU, aby podpořila požadavky rozvojových zemí na ochranu vlastní produkce potravin a svých obyvatel před potenciálně zhoubnými účinky levného dovozu; dále vyzývá k investování do výzkumu agroekologických zemědělských metod a do zajištění veřejných služeb, čímž se umožní přechod malých zemědělců na udržitelnou ekologickou produkci;

4. zdůrazňuje, že k zajištění účinné rozvojové spolupráce je nutná větší soudržnost SZP s obchodní a rozvojovou politikou; dále konstatuje, že EU musí zavést užší koordinaci s nevládními organizacemi, FAO, OSN a dalšími mezinárodními orgány;
5. zastává názor, že SZP má v rozvojové politice důležitou úlohu, zejména v oblasti zajišťování potravin; poukazuje na to, že SZP může přispět ke zdoání rostoucí celosvětové poptávky po potravinách;
6. konstatuje, že na zajišťování potravin v rozvojových zemích mají vliv faktory, k nimž patří chudoba, zdraví, politická stabilita, infrastruktura a přírodní katastrofy;
7. konstatuje, že potraviny nejsou pouze zbožím, ale že přístup k potravinám má pro lidskou existenci zásadní význam; vyzývá EU, aby prostřednictvím své obchodní a rozvojové politiky podporovala udržitelné zemědělské postupy a zabezpečení potravin v nejméně rozvinutých a rozvojových zemích pomocí zvýšení poptávky a cen potravin;
8. konstatuje, že potraviny nejsou pouze komoditou, ale že přístup k potravinám je především všeobecným lidským právem; v souvislosti s tím zdůrazňuje, že odpovědnost Evropy v oblasti zabezpečení potravin na celosvětové úrovni spočívá především v tom, že rozvojovým zemím umožní zvýšit a diverzifikovat vlastní produkci, aby si tyto země mohly ve větší míře zajistit potraviny a naplnit požadavky svých trhů, a nikoli ve zvýšení jejího zemědělského vývozu do rozvojových zemí; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby posoudila dopad svých dohod se třetími zeměmi v oblasti hospodářství, volného obchodu a investic na lidská práva (Human Rights Impact Assessment), a zajistila tak, že nebudou v rozporu s hodnotami zahraniční politiky EU;
9. se znepokojením konstatuje, že závislost EU na dovozu krmiv, zejména sóji, přispěla k nárůstu poptávky po půdě v zahraničí, což v Jižní Americe vedlo odlesnění, vysídlení komunit a rozšíření produkce geneticky modifikované sóji; proto vyzývá Komisi, aby ke svým prioritám přiřadila snížení závislosti na dovozu bílkovinných krmiv, a to skrze rozvoj a rozšíření udržitelného pěstování bílkovinných plodin v EU;
10. zastává názor, že v souvislosti s bojem proti mezinárodní spekulaci v oblasti cen zemědělských komodit by nová SZP měla zavést odpovídající mechanismy a pravidla pro deriváty zemědělských komodit a prohloubit transparentnost; domnívá se, že EU by měla jít příkladem a zřídít na svém území místní zemědělské dražby a místní distribuční systémy, což zvýší vyjednávací sílu drobných zemědělců v potravinovém řetězci;
11. je si vědom naléhavé potřeby zajistit zabezpečení potravin na celosvětové úrovni zvýšením investic do zemědělství v regionech světa, které nejsou potravinově zajištěné; v tomto ohledu zdůrazňuje, že zemědělský rozvoj musí vycházet z práva na potraviny a na jejich produkci a že EU musí uznávat a hájit nutnost zajistit rozvojovým zemím zabezpečení potravin;
12. žádá Komisi, aby předložila podrobné posouzení dopadů ke všem probíhajícím obchodním jednáním, zejména co se týče dohody o přidružení mezi Evropskou unií a zeměmi Mercosur, která by neměla negativně ovlivnit rozvojové země ani zbrzdit účinnost SZP do

roku 2020;

13. uznává, že reformy SZP, které téměř odstranily vývozní náhrady, značně zmírnily dopad zemědělské výroby EU na rozvojové země; požaduje, aby EU uznala význam podpory zemědělských odvětví rozvojových zemí zejména tím, že zemědělství v rozvojových zemích a v rámci rozpočtu EU na zahraniční rozvojovou pomoc zajistí prioritní postavení;

14. vyzývá Evropskou unii, aby zajistila soulad mezi SZP a svými obchodními a rozvojovými politikami a vzala při tom v úvahu potřeby a obavy zemědělců v členských státech EU a v rozvojových zemích a zároveň dbala na zachování zásady soudržnosti politik ve prospěch rozvoje.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	13.4.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 22 -: 0 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Bart Staes, Patrizia Toia
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	James Nicholson, Edward Scicluna, Catherine Trautmann